

Мектеп директору Джанышбаева Ч.Т.

« 01 » 2022-ж.

Мектептеги усулдук бирикме (МУБ) жөнүндөгү же жалпы билим берүү уюмдарындагы усулдук бирикмелери тууралуу ЖОБО

ЖАЛПЫ ЖОБО

1.1 Усулдук бирикмелер жалпы билим берүү уюмдарынын усулдук кызматынын структуралык бөлүгү болуп эсептелет, мугалимдерди предметтер, билим берүү чөйрөлөрү, тарбиялык иштердин түрлөрү боюнча бириктирет.

1.2 Усулдук бирикмелер бир (бир нече) билим берүү чөйрөсүндө сабак өткөн үчтөн кем эмес мугалимден түзүлөт. (Кыргыз Республикасынын орто жалпы билим берүүнүн Алкактык улуттук куррикулумунун сунушу менен)

- Тилдер (мамлекеттик, расмий, эне тили (өзбек, тажик) жана чет тилдери)
- Социалдык (тарых, жаран таануу, адеп, экономика...)
- математикалык (математика, алгебра, геометрия...)
- Технологиялык (эмгек, чийме жана жасалга, компьютердик сабат...)
- Табигый- илимий (химия, биология, физика, география, астрономия...)
- Ден соолук маданияты (дене тарбия, сергек жашоо мүнөзү, коопсуз жашоо ишмердигинин негиздери, биология "Киши")
- Көркөм өнөр (адабият, музыка, көркөм сүрөт чыгармачылыгы, дүйнөлүк көркөм маданият (ДКМ)
- Башталгыч класстар

Усулдук бирикмеге иш тажрыйбасы бай, чыгармачыл мугалим (класс жетекчиси) башчылык кыла алат.

1.3 Ишмердүүлүктүн негизги багыттары, маани- маңызы, формасы, иштөө усулу билим берүү уюмунун милдеттерине жана максаттарына ылайык, анын мүчөлөрү аркылуу белгиленген жана билим берүү уюмунун усулдук кеңеши тарабынан бекитилет.

1.4 Билим берүү уюмдарында тарбиячылардын, класс жетекчилердин жана башкалардан турган усулдук бирикмелер да түзүлүшү мүмкүн.

1.5 Билим берүү уюмдарынын алдына коюлган милдеттерди комплекстүү чечүү зарылдыгына жараша усулдук бирикмелердин саны аныкталат, педагогикалык кеңештин чечими менен белгиленет жана билим берүү уюмунун директорунун буйругу астында бекитилет.

1.6 Усулдук бирикменин курамына кирген мугалимдер окуучуларды тийиштүү билим берүү чөйрөсүнө дал келген предметтер боюнча даярдашат.

1.7 Усулдук бирикмелер директордун окуу- тарбия иштери боюнча орун басарынын (директордун илимий- усулдук иштер боюнча орун басарынын) сунушу боюнча билим беруу уюмунун директорунун буйругу менен түзүлөт же жоюлат.

1.8 Усулдук бирикмелер түздөн -түз директордун окуу тарбия иштери боюнча орун басарына баш иет (директордун илимий -усулдук иштери боюнча орун басары).

1.9 Усулдук бирикмелер өз ишмердүүлүгүндө Кыргыз Республикасынын Конституциясын,билим берүү тармагына тиешелүү мыйзамдарын жана нормативдик - укуктук документтерди жетекчиликке алышат.

Мектептеги мугалимдердин усулдук бирикмелеринин максаттары

2.1 Усулдук бирикмелердеги педагогдордун чеберчилигин жана квалификацисын жогорулатуу, ошондой эле жаш педагогдордун кесиптик өнүгүүсүн колдоо(насаатчылык)

2.2 Билим берүү чөйрөсүндөгү окутуунун сапатына , предметгер , окутуу чөйрөсү же чөйрөлөрү боюнча окутуунун максаттарына жана натыйжаларына бирдиктүү талапты камсыз кылуу.

2.3 Бирдиктүү билим берүү жана тарбиялоо чөйрөсүн , инсандын өнүгүүсүн жана калыптануусун камсыз кылууда чыгармачылык иш үчүн шарттарды түзүү.

2.4 Мугалимдердин педагогикалык ишмердүүлүгүнүн натыйжалуулугун баалоо.

Мектептеги усулдук бирикменин милдеттери

3.1 Билим берүү маселелери боюнча нормативдик жана усулдук документтерди үйрөнүү жана мектептин денгээлинде нормативдик документтерди (нусакамаларды, жоболорду, келишимдерди) иштеп чыгуу.

3.2 Мектеп компонентин тандоого жана түзүүгө катышуу.

3.3 Окутуунун ар түрдүү баскычтарын жана варианттуулугунун эске алуу менен предмет боюнча автордук окуу программаларынын мазмунун тандоо жана түзүү.

3.4 Мугалимдердин жеке иш пландарын бекитүү, автордук программаларды жана усулдарды талдоо.

3.5 Которулуучу класстарда жыйынтыктоочу көзөмөлдүк процедуралар үчүн аттестациялык материалдарды бекитүү , бүтүрүүчү класстарда жыйынтыктоочу аттестацияны өткөрүү үчүн аттестациялык материалдарды бекитүү (оозеки сынактар үчүн)

3.6 Предметги окутуу абалына талдоо жүргүзүү.

3.7 Белгилүү тематика боюнча мугалимдин өзүнө талдоо жүргүзүү жана жетишкен натыйжаларга анализ берүү менен сабактарга өз ара катышууну уюштуруу.

3.8 Предмет боюнча ар түрдүү авторлордун усулдук иштери менен таанышуу, предметги окутуунун усулдарын талдоо.

3.9 Предмет боюнча усулдук иштер менен таанышуу максатында , белгилүү бир темада ачык сабактарды уюштуруу.

3.10 Алдыңкы педагогикалык тажрыйбаларды үйрөнүү, жалпылоо жана жайылтуу.

3.11 Предмет боюнча эксперименттик иштерди уюштуруу.

3.12 Предмет боюнча билим берүүнүн стандарттарынын негизинде программаны өздөштүрүүнүн жыйынтыктарын баалоодо бирдей талаптарды иштеп чыгуу.

3.13 Окуучуларды аралык жана жыйынтыктоочу аттестациялоонун системасын иштеп чыгуу (тематикалык, семестрдик, зачёттук ж.б.)

3.14 Билим берүү уюмунда предмет боюнча жумалыктарды (декада) уюштуруу жана өткөрүү, предмет боюнча олимпиаданын биринчи баскычын , конкурс, кароолорду уюштуруу жана өткөрүү.

3.15 Окуучулар менен предмет боюнча класстан тышкаркы иштерди уюштуруу (факультативдик курстар, ийримдер ж.б.)

3.16 Сабактын жабдылышы, окуу бөлмөсүнүн заманбап талаптарга жооп бериши, предметти окутуунун каражатын уюштуруу боюнча иштөө.

3.17 Усулдук бирикмелердеги жаш педагогдор менен иштөө.

3.18 Чыгармачыл иш сапарлар тууралуу отчетторду угуу, квалификацияны жогорулатуу курстарындагы иштер, мугалимдердин кесиптик кесиптик өзүн-өзү өнүктүрүү боюнча отчетторду жүргүзүү.

Мектептеги усулдук бирикменин аткарган кызматтары

4.1 Мектептин иш планын, усулдук темасын, райондук, шаардык усулдук кабинеттердин сунуштарын чагылдыруучу усулдук бирикменин тштин пландоо.

4.2 Отурумдарды өткөрүү.

4.3 Семинардык сабактарды, тренингдерди, ачык сабактарды ж.б.у.с. өткөрүү аркылуу мектептеги кесиптик чеберчиликти жогорулатуу тутумун уюштуруу.

4.4 УБ предметтери боюнча класстан тышкаркы иштерди даярдоо.

4.5 Усулдук бирикменин ар бир мүчөсүнүн эмгекке катышуу коэффициентин (ЭКК-КТУ) аныктоо үчүн комиссия түзүү.

Усулдук бирикменин ишин уюштуруу

5.1 Мугалимдердин усулдук бирикмеси өз ишин уюштуруу үчүн жетекчи шайлайт.

5.2 Усулдук бирикменин ишмердиги мектеп планына ылайык жүзөгө ашырылуучу пландоонун, педагогикалык жамааттын иштеп чыгуусуна кабыл алынган усулдук теманын, райондук, шаардык усулдук кабинеттердин нускоолорунун негизинде уюштурулат. Пландоо процессинде мугалимдердин өз алдынча кесиптик билим алуу пландары эске алынат.

5.3 Бирикменин иш планын мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары окуу жылынын башталышында бекитет.

5.4 Мугалимдердин усулдук бирикмеси белгилүү жана берилген тематика боюнча семинардык сабактарды, сабактар түрмөгүн уюштура алат.

5.5 Окуу жылы бою мугалимдердин усулдук бирикмесинин 4төн кем эмес отуруму өткөрүлөт, усулдук бирикменин отурумдарында протокол жүргүзүлөт.

5.6 Окуу жылы бою тематикалык ачык сабактарды жана класстан тышкаркы ишчараларды уюштуруу менен коштолгон бирден кем эмес практикалык семинар өткөрүлөт.

5.7 Окуу жылынын аягында билим берүүчү уюмунун директорунун орун басары усулдук бирикменин ишин талдап, УБнин акыркы отурумунда ишти жакшыртуу боюнча өзүнүн нускоолорун айтат.

5.8 УБ документтери мектепте үч жыл сакталат, андан соң УБ отурумдарынын протоколдору, МБУ ишинин планы жана талданышы 10 жыл сактоо үчүн архивге тапшырылат.

Мектептеги усулдук бирикменин документтери

- 6.1 Усулдук бирикмени ачуу жөнүндө буйрук.
- 6.2 Усулдук бирикменин төрагасын дайындоо жөнүндө буйрук
- 6.3 Усулдук бирикме жөнүндө жобо (КРдин Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилген же сунушталган).
- 6.4 Усулдук бирикменин мугалимдеринин кызматтык милдеттери.
- 6.5 МУБ нын өткөн жылдагы иштеринин анализи.
- 6.6 Жаңы окуу жылына карата усулдук иштин темасы , максаты, негизги багыттары жана милдеттери.
- 6.7 Усулдук бирикменин үстүбүздөгү окуу жылындагы иш планы, ачык сабактарды өткөрүүүн графиги , усулдук бирикменин мугалимдеринин предмет боюнча класстан тышкаркы иш-чаралары
- 6.8 Усулдук бирикменин ишинин ар бир айга планы
- 6.9 Усулдук бирикменин мугалимдери туурасында маалыматтар банкы :сандык жана сапаттык курамы (жашы, билими, адистиги, берген сабагы, педагогикалык жана жалпы стажы, квалификациялык категориясы, сыйлыктары, наамы, үй телефону)
- 6.10 Усулдук бирикмедеги мугалимдеринин өзүн- өзү өнүктүрүү темалары боюнча маалыматтар, чыгармачылык отчеттор, иштиктүү оюндар
- 6.11 Усулдук жумалыкты өткөрүү планы (эгер УБ өз алдынча өткөрсө)
- 6.12 Программалар (предмет боюнча автордук , факультативдик , ийримдик)
- 6.13 Окуу программалары жөнүндөгү маалымат жана аларды предмет боюнча окуу усулдук жактан жабдуу
- 6.14 Календардык- тематикалык пландаштыруу (предмет боюнча , жекече , факультативдик сабактар боюнча , предметтик ийримдер боюнча)
- 6.15 Мектеп ичиндеги көзөмөл (экспресс, маалыматтык жана аналитикалык справкалар, диагноздоо)
- 6.16 Усулдук бирикменин отурумдарынын токтомдору.

Усулдук бирикме мүчөлөрүнүн укуктары

- 7.1 Кесиптик деңгээлин жогорулатуу үчүн сунуштарын даярдоо жана мугалимдерди көрсөтүү
- 7.2 Мектептеги окуу процессин жакшыртуу жөнүндө сунуш айтуу
- 7.3 Усулдук бирикмеде топтолгон алдыңкы педагогикалык тажрыйба жөнүндөгү материалдарды жарыялоого сунуштоо
- 7.4 Мектеп жетекчилерине усулдук бирикменин эксперименттик ишке жигердүү катышкан мугалимдерин сыйлоо маселесин коюу
- 7.5 Мугалимдерге кесиптик чеберчилигин жогорулатуунун ар түрдүү формаларын сунуштоо
- 7.6 Окуучулардын окуусундагы жана тарбиясындагы маселелер боюнча кеп-кеңеш алуу үчүн мектеп директорунун орун басарына кайрылуу
- 7.7 Мугалимдерди аттестациялоону уюштуруу жана бул иштин мазмуну боюнча сунуш киргизүү
- 7.8 Усулдук бирикмеден мугалимдерди ар кайсы деңгээлдердеги “Жыл мугалими ” жана “Мыкты класс жетекчи” конкурстарына жөнөтүү

Усулдук бирикме мүчөлөрүнүн милдеттери

- 8.1 Кесипкөй чеберчилигин арттыруу жагынан иштөө
- 8.2 Усулдук бирикменин отурумдарына ,практикалык семинарларына, илимий усулдук семинарларга, алдыңкы тажрыйба мектептерине ж.у.с. катышуу
- 8.3 Педагогикалык ишмердигин өз алдынча талдоо негиздерин өздөштүрүү
- 8.4 Усулдук бирикменин усулдук жана маалымат иштерине катышуу
- 8.5 Окутулуучу предметтин ,курстун, факультативдин ж.б. мазмунун илимий усулдук камсыздоо боюнча документтерди иштеп чыгуу
- 8.6 Окуу предметтеринен сабак берүүнү диагноздоо, божомолдоо, пландоо маселелери боюнча материалдарды иштеп чыгуу
- 8.7 Тажрыйбаны жакшылап, билим берүүчү үюмдагы педагогдор арасында жайылтуу
- 8.8 Окуучуларды окутуунун жана тарбиялоонун натыйжалуу усулдары боюнча чыгармачыл отчетторду өткөрүү
- 8.9 Жаш мугалимдерге жардам берүү
- 8.10 Мектептин мугалимдери үчүн предметтен сабак берүүнүн орчундуу маселелери боюнча кеп-кеңеш өткөрүү
- 8.11 Мектептин мугалимдери жана окуучулары үчүн илимий-практикалык конференцияларды уюштуруу жана аларга катышуу

Усулдук бирикменин ишмердигин көзөмөлдөө

Усулдук бирикменин ишмердигин билим берүүчү уюмунун директору бекиткен мектептин усулдук иш жана ички көзөмөл жүргүзүү пландарына ылайык мектеп директорунун окуу-тарбия иштери боюнча орун басары , мектеп директорунун ИУИ боюнча орун басары көзөмөлдөйт